

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 15 April 1769.

Utdrag af et Bref från en Man här i
Götheborg til en sin Wån på landet,
rörande en omtvistad falsk sedel på
1000 L. Sterl. af Equilibristen Mad-
dor förnegotierad, och i Baron von
Cahmans namn utgifwen.

Min Wån!

Som jag ser at Du fått någon underrät-
telse om en revers i H. Baron von Cah-
mans namn, försäld af Equilibristen och Cas-
spelaren Michel Maddox, och jag finner
at, i anledning af hvad som utkommet från
Trycket i denna saken, Din kundskap ej an-
nat kan än vara otillräckelig; i anseende där-
til, at Baron von Cahmans förklaring til
Magistraten, så wäl som Borgmästaren och
Stads-Secreteraren Herr Olof Westmans
protest mot Herr Johnston blifwet utelem-
nade; har jag, för at lägga sanningen i sin
ljusa

ljusa dag, så mycket som möjligt waret, om denna saks sammanhang gjordt mig underrättad. Hon rörer en Swensk Mans heder och egendom, och om jag skönt ej wore Swensk; skulle du likwäl af mig hafwa samma redeliga underrättelse, som jag nu i följande lemnar:

Efter Baron von Cahmans återkomst från Stockholm den 22 sistledne Februarii, gick Skotske Handels-Expediten Herr David Johnston til honom i des hus den 24 därpå följande, och sade sig wara innehafware af en des revers på 1000 £. Sterl. som han fått af Engelska Equilibristen Maddox, förfallen 6 månader efter den 30 näst ledne December. Wid tillfrågan om denna hade sin riktighet, swarade Baron von Cahman, sig ej weta af någon sådan revers, ej heller hafwa den skrifwet, eller utgifwet, mindre valuta därföre bekommet: och då Johnston begärte at Baron von Cahman wille skrifwa et bref til Maddox, at Johnston måtte få sine, för nämnda revers utgifne, pengar återbetalte, bekom han detta swart.

Efter middagen samma dag gick åter Johnston til Baron von Cahman, påstod at han borde årkänna reversen, med bifogad hostelse, at i widrigt fall, exponera och ruinera honom: den hotande blef med förakt afwist.

Nästa morgon här på gick Baron von Cahman til Johnston, och begärade at få se reversen,

reversen, samt sade: at, som denna sak rörde hans heder, hade han sjelf taget ut påß för en sin betjänt, den Han på egen kostnad ville affärda til Köpenhamn, at få uplysning i saken, och där attrapera Maddor; på det Johnston kunde få sina pengar tillbaka, om han några utgifvet. Härmed tyktes Herr Johnston i början vara nögd; men uppehöll betjänten til middagen, då han sade sig ej willa sticka någon expres, utan helre skriva med posten. Under detta hade han taget reversen med sig på Beursen och upwist den för åtskillige, hwilket när Baron von Cahman märkte, sade han til Johnston, at då han, efter första aftalet, ej wille låta saken dem imellan vara tyst, och således affärda expres til Köpenhamn; förefölle saken honom besynnerlig, och at han därför genom Notarius Publicus måste låta protestera emot reversens betalning, såsom falsk, hwilket och samma afton genom Borgmästaren och Stads-Secreteraren Herr Olof Westman verkstältes. Dagen därpå fick man weta at Herr Johnston til Köpenhamn affärdat sin betjänt Greig.

Måndagen i nästföljande wecka kommo Herrar Wär. Förngren, Joachim Dittmar, Johan Farras och Carl Lamberg, jämte Herr Johnston til Baron von Cahman, haffwande reversen med sig, och frågade honom om sedelens riktighet. Han swarade, wid på-

seendet af reversen, at Han wore gånstka lif
 sin stål, åsven i anseende til namnet; men
 at han lifafult ej wore af honom skrifwen,
 eller utgifwen, utan falsk, och at John-
 ston därför hade at hålla sig til Maddox
 såsom utgifwaren: Baron von Cahman de-
 ponerade ock straxt öfwer 20000 Dal. S:mt
 wårde i Herr Wärten Förngrens händer,
 såsom säkerhet at kunna, genom en annan
 expres til Köpenhamn, låta arrestera Mad-
 dox, hwilket alt Johnston, på Beursen, beråts-
 tade wara onddigt, och sade sin betjänt fått
 tilræfeliga ordres, at i Köpenhamn qwarhål-
 la Maddox, til des om saken kunde winnas
 årfordelig underrättelse, hwilken han lofwade
 at straxt meddela Baron von Cahmans wän-
 ner Herrar Wär. Förngren och Johan Henr.
 Damm. Den deponerade säkerheten återtoggs,
 i sålje håraf, några dagar därefter, så nogs-
 ket billigare, som Herr Johnston ej war nögd
 med et ytterligare tilbud af Baron von Cah-
 man, som war at låta ofwännåmda depone-
 rada summa blifwa en säker borgen för sede-
 lens betalning, wid försallo-tiden; i fall den
 ej skulle finnas wara falsk; utan wille hafwa
 säkerhet om full betalning antingen reversen
 wore falsk eller ej: hwilket beshnnerliga på-
 stående af Baron von Cahman åsven med
 förakt bemöttes.

Fördagen härpå börjades Lagsökningen,
 hwilken du låset trykt. Herr Johnston har,
 som

som du sedt, egt den tiltaagsenhet, at, oaktadt
 hwad här anfördt är, påstå Baron Cahmans
 bysättning of fruktan at han, til äfventyrs,
 wille wika ur Riket. Om sjelfswäld och
 malice ännu ej fått, inom wårt borgerliga
 Samhälle, fullkomlig rättighet at störta en
 årlig mans heder och goda rykte; så lär du,
 utan anledning af mig, finna hwad intryck et
 dylikt gylkeri haft på Baron von Cahmans
 sinne. Nånda Herr Johnstons påstående
 fan Erecutoren billigt at communicera med
 Baron von Cahman, och at däröfwer inför-
 dra des förklaring. At undwika widlöftig-
 het wil jag endast berätta förnämsta innes-
 hållet af denna, som war: at Johnstons på-
 stående war oårhördt, om ej skamlöst: och at
 reversen, såsom falsk, war behörigen protestes
 rad: at den af någre handlande utgifna at-
 test war förhastad och obetydelig i anseende til
 sitt sammanhang, hwilket intygas af deras
 ytterligare förklaring, hwaråst de tillänna gif-
 wa sig endast ment likhet med Baron von
 Cahmans stil, och omsider at Johnston bör
 tråda i häkte, eller ställa borgen för recon-
 ventionen af sitt otidiga påstående. I med-
 lertid återkom Johnstons betjänt, och då af
 Herr Damm begärtes underrättelse om bref-
 wets innehåll: swarade den förre at han där-
 til ej kunde finna sig; men sade: at, med
 nästa post, tydelig underrättelse wäntades.
 Då denne ankom, upwiste Johnston et bref

på Beursen från Maddox, uti hwilket han årkände sig hafwa såldt reversen til Johnston för 735 L. Sterl. samt fått Hans weylar, på 120 dagars sight, för samma summa på London, samt at det wore wäl at Johnston sin- ge säkerhet af Cahman för reversen, och at, ehuru det gick, skulle ej Johnston blifwa lidande.

Här lär en tydelig orimlighet ej kunna undfly din upmärksamhet: Wärlarna äro ej förfalna i London, förr än, på så dagar när, den af Maddox sålda reversen; Maddox skulle fördenstul waret så ädelmodig, eller förmögen at han skänkt Herr Johnston 265 L. Sterl. som utgöra öfwer 4000 Dal. S:mt, och således öfwer en tredjedel af hwad Maddox skulle fått.

Et en Lindansjare och Tassepelare, som för några plåtar wisar sina konster, kan skänka bort en summa af mer än 4000 Dal. S:mt är orimligt, äfwen som det wore högst ogudakrigt af Johnston at på så kort tid ökra en dylik summa.

Ötta dagar härefter lemnades in et bref från Maddox til von Cahman, uti hwilket äfwenexperaren Maddox säger sig fått reversen i Baron von Cahmans eget rum emot valuta i små sedlar. Et förtiga det Maddox näpligen kunde bära denna omtwis- stade summa uti nämnda myntsort, får jag berättat at han wid sin hittkomst från Stock-
holm

holm war oförmögen at agera förr än han
 fått låna pengar af Baron von Cahman,
 hwilka han sedermera betalte utaf hwad han
 på Theatern förtjänt. Uti et annat bref, 14
 dagar därefter, säger Maddox sig i Stockholm
 betalt 700 L. Sterl. och resten af Summan i
 Göteborg, at förtiga en hoo andra orimme-
 liga digter. På anmodan at komma hit, af-
 slår han detta, af nog billia fruktan, och så-
 ger sig wänta Baron von Cahman til Köpen-
 hamn, och lär, efter all liknelse, återbetalt,
 eller stält säkerhet til Johnston för undiångna
 weplar, sedan dennes betjänt återkommet.
 Hwem bör icke förundra sig öfwer at Mad-
 dox så tranqult öfwergifwer sin fordran på
 en så ansenlig penninge-summa? Saken så-
 som stridig är imedertid af Executorn för-
 wist til Domstolen.

Om detta är sakens rätta sammanhang,
 hwarom jag med nog säkerhet blifwet under-
 rättad; lär både du och flere, i denna pro-
 cedure träffa mer än många orimligheter.
 Hwem kunde wara säker om åra och egen-
 dom, då en konstig hand styres af en mörk
 och nedrig själ; om ej wisa lagar, sådana
 som våra, satte oss i skygd för ilgrepp? En
 ärlig man har rättighet at fordrå hägn, och
 triffwes aldrig ibland oss medborgare, som
 med et skamligt nöge, understödja arga och
 illistiga tiltag! Förblifwer

Kund:

Kundgörelser.

Framkommer til Catechismi-Förhör. Måndagen Spannemålsгатans Rote. Tisdagen Dvarnebergsgатans Rote. Onsdagen Masthugget och Haga Roten.

Hos Herr Johan Peter Bernberg, boende hos Herr Johan Hinrich Leyditz, finnas til köps nyligen inkomne friska citroner, Pirmonter och Selsker watten med mera.

Allahanda friska jordsfrukts- och trädgårdsfrön finnas til köps för billigt pris, hos Herr Friedrich Toutin i Majorne.

Friska trädgårds- och blomsterfrön äro i denna veckan hemkomna, och finnas til köps hos Herr Olof Hasselroth.

Den 20 innevarande månad, blifwer Kl. 9 eller 10 föremiddagen, begynt offentlig Auktion på Skeplanda Prästegård, då til den mestbjudande, genom uprop, komma at försäljas följande Persedlar, såsom silfwer, Koppar, ten, stål, järngrepor och annan köksförnödenhet, säng- och linkläder, et godt wäggar, några skåp, bord och stolar, åtskilliga slags trädbräte, 3 stycken häst-creatur, oxar och kor, som dels burit dels skola bära. En behållen träbyggnad med 4 kamrar, hwaribland 2ne äro klädda med tapeter, alla med eldstäder, och förstuga mitt igenom byggningen, klädd med bräder och rödmålade, med wind samt pannetaf.

Bihang til de af Tricket utkomne Handlingar, rörande Riksdagsmannar-wolet i Görheborg, är från Stafbergiska Boktryckeriet sårdigt, och kostar 2 öre S:mt.